

ROMÂNIA

Ministerul Agriculturii
și Dezvoltării Rurale

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Autoritatea de Management pentru PNDR

UNIUNEA
EUROPEANĂ

Program finanțat prin
FEADR

GHIDUL SOLICITANTULUI

„Încurajarea activităților turistice”

MĂSURA 313

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea MĂSURII 313 – „Încurajarea activităților turistice”

Versiunea 06 din martie 2012

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate și al Memoriului Justificativ, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Informațiile din Ghidul Solicitantului se completează cu cele din procedurile de lucru ale APDRP, postate pe site. Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.apdrp.ro.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și APDRP, disponibile la sediile Direcțiilor Agricole județene și la sediile APDRP din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.apdrp.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR, ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE

1.1	<i>Obiectivele Măsurii 313 – Încurajarea activităților turistice</i>	5
-----	--	---

2. PREZENTAREA MĂSURII 313

2.1	<i>Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile</i>	6
2.2	<i>Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului</i>	8
2.3	<i>Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile</i>	11
2.4	<i>Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile</i>	17
2.5	<i>Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)</i>	19
2.6	<i>Criteriile de selecție ale proiectului</i>	21

3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU ÎNCURAJAREA ACTIVITĂȚILOR TURISTICE

3.1	<i>Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare</i>	28
3.2	<i>Contractarea fondurilor</i>	36
3.3	<i>Achizițiile</i>	39
3.4	<i>Plata</i>	41

4. INFORMAȚII UTILE

4.1	<i>Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare</i>	42
4.2	<i>Lista formularelor disponibile pe site-ul APDRP</i>	53
4.3	<i>Dicționar</i>	55
4.4	<i>APDRP în sprijinul dumneavoastră</i>	59

5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

5.1	<i>Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare</i>	<i>link www.apdrp.ro</i>
5.2	<i>Anexa 2 – Model Studiu de Fezabilitate pentru solicitanții privați..</i>	<i>link www.apdrp.ro</i>
	<i>5.2.1 Anexa 2.1 Recomandări analiză cost-beneficiu pentru solicitanți publici și ONG</i>	<i>link www.apdrp.ro</i>
5.3	<i>Anexa 3 – Model Memoriu Justificativ</i>	<i>link www.apdrp.ro</i>
	<i>5.3.1 Anexa 3.1 Memoriu Justificativ pentru solicitanții privați</i>	<i>link www.apdrp.ro</i>

- 5.3.2 Anexa 3.2 Memoriu Justificativ pentru solicitanții publici..... link www.apdrp.ro
- 5.4 Anexa 4 Documente conexe cererii de finanțare
- 5.4.1 Anexa 4.1 Declarația de Microintreprindere..... link www.apdrp.ro
- 5.4.2 Anexa 4.2 Declarație privind firma în dificultate..... link www.apdrp.ro
- 5.4.3 Anexa 4.3 Declarație privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis ..... link www.apdrp.ro
- 5.4.4 Anexa 4.4 Angajamentul Persoanelor Fizice ..... link www.apdrp.ro
- 5.5 Anexa 5 – Model Contract de Finanțare ..... link www.apdrp.ro
- 5.6 Anexa 6 – Modele Formulare de Plată ..... link www.apdrp.ro
- 5.7 Anexa 7 – Fișa Măsurii 313 ..... link www.apdrp.ro
- 5.8 Anexa 8 – Acte Normative utile ..... link www.apdrp.ro
- 5.9 Anexa 9 – Lista comunelor dezvoltate dpdv turistic ..... link www.apdrp.ro
- 5.10 Anexa 10 – Lista comunelor cu potențial turistic ..... link www.apdrp.ro
- 5.11 Anexa 11 – Lista unităților medico-balneare și de recuperare neeligibile din spațiul rural..... link www.apdrp.ro
- 5.12 Anexa 12 – Lista codurilor CAEN eligibile pentru Măsura 313 ..... link www.apdrp.ro
- 5.13 Anexa 13 – Lista elementelor caracteristice ale tipologiilor arhitecturii specifice locale ..... link www.apdrp.ro

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 Obiectivele Măsurii 313 – Încurajarea activităților turistice

Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice” se încadrează în Axa III – „Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale” și are ca **obiectiv general** dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural.

Obiectivele specifice se referă la:

1. crearea și menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri și femei;
2. creșterea valorii adăugate în activități de turism;
3. crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice;
4. creșterea numărului de turiști și a duratei vizitelor.

Obiectivele operaționale se referă la:

1. creșterea și îmbunătățirea structurilor de primire turistică la scară mică;
2. dezvoltarea sistemelor de informare și promovare turistică;
3. crearea facilităților recreaționale în vederea asigurării accesului la zonele naturale de interes turistic.

Contribuția publică aferentă Măsurii 313 este de: 388.280.074 Euro din care 9.540.000 Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru IMM-uri:

- contribuția Guvernului României – 20%
- contribuția Uniunii Europene – 80%

**Fondurile
nerambursabile le
puteți accesa până în
2013.**

Costul total, alcătuit din contribuția publică și contribuția privată, este de **597.353.960 Euro**.

* * *

Capitolul 2

PREZENTAREA MĂSURII 313

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Măsura 313 sunt:

- **Micro-întreprinderile** (societăți comerciale cu capital social privat: SNC, SCS, SRL, SA)¹ (vezi definiție dicționar), inclusiv societăți cooperative de gradul 1 meșteșugărești și de consum care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea/ dezvoltarea de activități ce vizează turismul rural, înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 1/ 2005, privind funcționarea și organizarea cooperativei cu modificările și completările ulterioare).
- **Persoane fizice** (neînregistrate ca agenți economici) care se vor angaja ca până la data semnării Contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată² și să funcționeze ca micro-întreprindere, iar în situația în care, în urma autorizării, se modifică reprezentantul legal al proiectului, se vor depune toate documentele ce demonstrează transferul dreptului de reprezentare pentru noua formă de organizare juridică, această modificare neafectând respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție ale Cererii de Finanțare.

Persoanele fizice se pot autoriza doar în persoană fizică autorizată, întreprindere familială sau întreprindere individuală, așa cum sunt definite în OUG 44/ 2008. Această categorie de beneficiari trebuie să opteze încă din momentul depunerii Cererii de Finanțare pentru forma în care dorește autorizarea (Anexa 4.5 la Ghid).

- **Comunele** prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare, **precum și asociațiile** de dezvoltare intercomunitară³ **realizate doar între comune** și înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 215/ 2001 a administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța Guvernului nr. 26/ 2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare);

¹ Așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003 și în legislația națională în vigoare Legea 346/ 2004 (având mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2 milioane Euro). Statutul de micro-întreprindere poate viza un beneficiar care deține cel puțin statutul de persoană fizică autorizată.

² Ordonanța de Urgență nr. 44 din 16 aprilie 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, modificată și completată.

³ Conform Legii 215/ 2001, asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, înființate de unitățile administrativ - teritoriale (în cazul de față doar între comune) pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice.

- **ONG-uri**, definite conform legislației naționale în vigoare (Ordonanța Guvernului nr. 26/ 2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare).

Societățile cooperative de gradul 1 **meșteșugărești și de consum** care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea/ dezvoltarea de activități ce vizează turismul rural sunt eligibile pentru a aplica proiecte generatoare de profit. Scopul și obiectivele societății cooperative prevăzute în statut trebuie să fie în conformitate cu activitățile care vizează proiectul, activități generatoare de profit.

Având în vedere faptul că **activitatea de agroturism** este o activitate practică de membrii unei gospodării agricole, **beneficiarii eligibili pentru acest tip de investiții vor fi doar cei care sunt sau vor fi organizați conform OUG 44/ 2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

Reprezentantul legal al comunei este primarul (poate fi și Administratorul public pentru Comune și Asociații de Dezvoltare Intercomunitare, în conformitate cu Legea nr. 215/ 2001 a administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare).

Scopul și obiectivele asociației și fundației/ ADI prevăzute în statut, trebuie să fie în conformitate cu activitățile care vizează proiectul, activități de interes public și negeneratoare de profit.

DOVADA ÎNCADRĂRII ÎN CATEGORIA DE MICRO-ÎNTRINDERE SE FACE ÎN BAZA art. 4 al Legii nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare: o întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice;

- datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor – art. 6 (1) al Legii nr. 346/ 2004.

Dacă la întocmirea situațiilor financiare anuale întreprinderea *nu se mai încadrează în plafoanele stabilite, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau*

micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive” (art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004).

Încadrarea în categoria de micro-întreprindere se face pe baza Anexei 4.1 la Ghidul Solicitantului.

În cazul întreprinderilor nou înființate, ale căror situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul întreprinderii art.6(3) al Legii nr. 346/ 2004, conform modelului prevăzut în anexele 1 și 2.

Finanțarea unui proiect depus în cadrul Măsurii 313 derulată prin PNDR este restricționată pentru următoarele categorii de beneficiari:

- beneficiarii înregistrați în lista APDRP a debitorilor pentru Programul SAPARD și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de APDRP, inclusiv a majorărilor de întârziere;
- beneficiarii care au contracte de finanțare reziliate pentru FEADR, din inițiativa APDRP, din cauza nerespectării clauzelor contractuale și rezilierea are o vechime mai mică de un an;
- beneficiarii care se află în situații litigioase cu APDRP, până la finalizarea litigiului.

2.2 Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

- Micro-întreprinderile, atât cele existente, cât și cele nou înființate, trebuie să fie înregistrate și să-și

Spațiul rural eligibil
în accepțiunea Axei 3 și implicit a acestei măsuri, cuprinde totalitatea comunelor ca unități administrative - teritoriale împreună cu satele componente. **Satele aparținătoare de orașe și zonele periurbane nu sunt eligibile.**

desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural (atât sediul social, cât și punctul de lucru trebuie să fie amplasate în mediul rural).

Toti beneficiarii acestei măsuri trebuie să fie înregistrați și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural.

- În cazul investițiilor în agroturism, beneficiarul/ membrul

O micro-întreprindere este considerată nou înființată

(start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.

gospodăriei agricole trebuie să desfășoare o activitate agricolă în momentul aplicării.

- Beneficiarul trebuie să demonstreze viabilitatea investiției.
- Micro-întreprinderea să nu fie în dificultate (vezi definiție dicționar și Anexa 4.2 la Ghid).
- Structurile de primire turistică rurale vor fi în conformitate cu normele de clasificare prevăzute în legislația națională în vigoare (Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 1051/ 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism cu modificările și completările ulterioare).
- Pentru investiții noi, modernizare și extindere în cazul structurilor de primire turistică rurale, altele decât cele agroturistice, nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 3 margarete/ stele.
- Pentru investiții în structuri de primire **agro-turistică** se va respecta definiția agroturismului dată în cadrul acestei fișe, iar nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să atingă standardul de calitate de minimum o margaretă.
- În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea și extinderea structurilor de primire turistică, exceptând schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire agroturistică (a se vedea Anexa nr. 9 la Ghid link www.apdrp.ro).

În cazul comunelor, asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și ONG-urilor se vor demonstra necesitatea și oportunitatea economică a investiției. ONG-urile, comunele și ADI-urile sunt beneficiari eligibili în condițiile în care aplică pentru proiecte de interes public și regeneratoare de profit, de tipul celor din componentele c și d.

Acest criteriu de eligibilitate se aplică exclusiv componentei a) în sensul că în comunele cuprinse în Anexa 9 sunt permise doar modernizări și extinderi ale structurilor cu funcțiuni de cazare și de alimentație publică. Investițiile prevăzute în componenta b) sunt eligibile atât ca investiții noi, cât și ca modernizări/ extinderi.

Referitor la schimbarea destinației locuințelor proprii în agropensiune, aceasta este singura investiție nouă permisă în comunele cuprinse în Anexa 9.

- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte prevederile PUG.
- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte/ păstreze arhitectura specifică locală (a se vedea Anexa 13 la Ghid privind *elementele caracteristice ale tipologiilor arhitecturii specifice locale*).

- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistică, suprafața de teren aferentă structurii de primire turistică (inclusiv în structuri de primire agroturistică) trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, în domeniul turismului în vederea evitării supraaglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural.
- Angajament din partea beneficiarului că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.
- Beneficiarul sau responsabilul legal de proiect trebuie să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale/ marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență/ cursuri de formare profesională absolvite – cel puțin nivel de inițiere, cursuri de calificare, etc.) sau să le dobândească până la efectuarea ultimei plăți.
- Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective.
- Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/ autorizațiile de mediu⁴ necesare investiției, să respecte după caz cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor protejate sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil.
- Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani.
- Beneficiarul trebuie să declare pe propria răspundere că va asigura cofinanțarea proiectului.

Reprezentantul legal trebuie să fie:

Persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu APDRP, conform legislației în vigoare.

Depunerea Cererii de Finanțare se poate face de orice altă persoană cu procură notarială de la persoana desemnată să reprezinte solicitantul conform legislației în vigoare.

Solicitantul va prezenta la depunerea Cererii de Finanțare sursa cofinanțării, documentele de la solicitant care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare pot fi (unul sau mai multe dintre ele emise de instituții financiar - bancare):

a) extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii, în cazul cofinanțării prin surse proprii (autofinanțare) sau prin certificate de

⁴ Conform protocolului încheiat cu Ministerul Mediului și Pădurilor, orice investiție realizată prin PNDR va fi încadrată de către MMP care va solicita, după caz, un studiu de impact asupra mediului.

depozit nominative și dematerializate, cu o scadență mai mică sau egală cu trei luni față de data închiderii licitației de proiecte;

b) extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii în cazul existenței unor surse de cofinanțare de tipul: granturi, sponsorizări, donații, însoțit de un document care să ateste sursa respectivă, emis de organizația care a acordat-o;

c) extras de cont bancar și formularul de achiziție titluri de stat, emise și vizate de bancă, în cazul cofinanțării prin titluri de stat cu o scadență mai mică sau egală de trei luni față de data închiderii licitației de proiecte;

d) extrasul liniei de credit datat cu cel mult cinci zile lucrătoare față de data depunerii Cererii de Finanțare și Contractul de credit vizat de bancă, în cazul cofinanțării prin linie de credit cu o valabilitate de un an față de data lansării licitației de proiecte, deschis la o bancă;

e) scrisoare de confort (certificat de confirmare de fonduri) cu o valabilitate de 120 zile de la data emiterii. Beneficiarul care își propune o activitate generatoare de profit, trebuie să declare pe propria răspundere faptul că suma totală a ajutorului public nerambursabil accesat de către acesta nu depășește 200.000 Euro pe o perioadă de până la 3 ani fiscali (vezi Anexa 4.3 la Ghid).

ATENȚIE!

Este necesar ca beneficiarul să nu aibă:

- fapte înscrise în **cazierul fiscal**,
- înscrisuri care privesc sancțiuni economico-financiare în **cazierul judiciar**

și să respecte **graficul de rambursare a datoriilor**, dacă are datorii către bănci.

Beneficiarii acestei măsuri trebuie să respecte prevederile Ordinului MADR nr. 567/ 2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de minimis „Sprijinirea activităților economice în vederea diversificării economiei rurale și a creșterii calității vieții în spațiul rural”, modificat și completat.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

a) Investiții în infrastructura de primire turistică:

- construcția, modernizarea⁵, extinderea și dotarea structurilor de primire turistică (structuri agroturistice și alte tipuri de structuri de primire turistică realizate de o micro-întreprindere) având **până la 15 camere**;

Detalierea activităților eligibile potrivit codului CAEN se regăsește în Anexa 12.

Solicitantul poate avea codul CAEN ca activitate principală sau ca activitate secundară pentru investiția vizată prin proiect.

ATENȚIE! Pentru încadrarea corectă a activităților din proiect în codul CAEN, solicitanții vor consulta codul CAEN Revizuit 2 editat de Institutul Național de Statistică-Centrul Național de Pregătire în Statistică care cuprinde detalierea activităților prevăzute în codurile CAEN.

⁵ În cazul modernizării unei structuri de primire turistică aceasta va presupune în mod obligatoriu creșterea nivelului de confort, cu cel puțin o floare/ stea.

- pentru investiții în structuri de primire turistică altele decât cele de agroturism, nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate⁶ de minimum 3 margarete/ stele;
- pentru investițiile în agroturism, structura de primire turistică, nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum o margaretă.

IMPORTANT!

Conform normelor metodologice privind clasificarea structurilor de primire turistică, structurile de primire agro-turistică vor avea **maximum 8 camere**. Celelalte investiții în tipuri de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare vor prevedea **maximum 15 camere** la finalizarea investiției, indiferent de tipul de investiție propusă prin proiect (modernizare, extindere, investiție nouă), cu excepția campingurilor, a satelor de vacanță și a popasurilor turistice.

ATENȚIE! Agroturismul este o îmbinare a activităților agricole cu serviciile turistice în interiorul unei gospodării agricole sau ferme, ce constituie o soluție complementară de suplimentare a veniturilor din agricultură, cu efecte pozitive atât de natură economică cât și socială, ce presupune contactul turistului cu activitățile gospodărești și asigurarea parțială a hranei din produse locale.

Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire turistică și agroturistică este considerată, în accepțiunea acestei măsuri, investiție nouă.

În cadrul pensiunilor agroturistice trebuie să se desfășoare cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi, etc. La fundamentarea investiției în Studiul de Fezabilitate sau Memoriul Justificativ trebuie precizat specificul activității beneficiarului, ex.: culturi vegetale, legumicultură, pomicultură, ferme zootehnice, etc.

În cazul pensiunilor agroturistice (construcție nouă), la momentul aplicării, solicitantul va avea domiciliul în locația/gospodăria/comuna respectivă, iar la momentul finalizării investiției, beneficiarul trebuie să domicilieze permanent în locația/gospodăria în care s-a înființat pensiunea agroturistică (fie în aceeași clădire, fie în clădire independentă).

În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea și extinderea structurilor de primire turistică, exceptând schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire agroturistică.

⁶ În conformitate cu Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 1051/ 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, vor fi susținute investițiile de racordare la utilitățile publice, achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibilii, ca parte componentă a proiectelor.

ATENȚIE! *Tipurile de structuri de primire turistică care pot fi finanțate prin această măsură sunt:*

I. cu funcțiuni de cazare:

- (a) vile,
- (b) bungalow-uri,
- (c) cabane turistice,
- (d) campinguri, sate de vacanță, popasuri turistice, căsuțe tip camping, spații de campare,
- (e) pensiuni turistice și pensiuni agroturistice.

Capacitatea de servire a mesei trebuie să fie dimensionată în acord cu capacitatea de cazare a respectivei structuri de primire turistică.

ATENȚIE! În cazul construcțiilor noi în structurile de primire turistică enumerate anterior, de la a) - d), suprafața de teren aferentă trebuie să fie de cel puțin 1000 mp⁷, iar în cazul celor prevăzute la litera e), suprafața de teren va fi cea prevăzută în legislația specifică din domeniul turismului, cu modificările și completările ulterioare (Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 1051/ 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism);

II. cu funcțiuni de alimentație - restaurante – exclusiv restaurante de tip familial/pensiune, cu specific (cramă, cu specific local), pescăresc și vânătorec, grădină de vară (clasificate conform Ordinului ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 1051/ 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism).

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică (restaurante) eligibile în cadrul acestei măsuri pot fi atât dependente de structurile de primire turistică, cât și independente de acestea. Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse pentru structurile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică (restaurante) trebuie să fie de minimum trei stele.

---

⁷ Suprafața construită + suprafața terenului din jurul construcției.

ATENȚIE! Restaurantele independente de structurile de cazare primesc clasificare din partea Ministerului de Resort, conform normelor de clasificare, doar dacă sunt situate în stațiuni turistice, așa cum sunt definite în HG 852/ 2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiilor turistice. Prin urmare, aceste tipuri de investiții sunt eligibile doar dacă sunt realizate în stațiunile turistice aparținând spațiului rural definit conform PNDR.

În cazul în care proiectul prevede investiții în structura de primire turistică și în activități recreative, iar aceste activități se regăsesc în criteriile suplimentare aferente structurii de primire turistică, toate cheltuielile vor fi decontate din anvelopa financiară a componentei a), iar proiectul nu va fi considerat un proiect combinat. Pentru ca un proiect care vizează investiții în comp. a) și comp. b) să fie considerat combinat, este nevoie ca solicitantul să dețină cod CAEN pentru investițiile de pe fiecare componentă.

ATENȚIE! Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să atingă standardul de calitate precizat în Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului 1051/ 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism. Astfel, sunt considerate cheltuieli eligibile, acele spații și dotări cuprinse în Anexele la normele metodologice – criterii obligatorii și suplimentare privind clasificarea structurilor turistice cu funcții de cazare din Ordinul 1051/ 2011.

b) Investiții în activități recreative

- i. Investiții private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum: amenajări de ștranduri și piscine, achiziționare de mijloace de transport tradiționale pentru plimbări, trasee pentru echitație, inclusiv prima achiziție de cai în scop turistic (cu excepția celor pentru curse și competiții) și asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting, etc.

Înființarea și amenajarea de trasee tematice constă în intervenții asupra unui traseu care să faciliteze accesul turiștilor către obiectivele turistice (exemplu: trasare și pietruire pentru alei, poteci, cărări, amplasare de indicatoare turistice, spoturi luminoase, panouri de direcționare, etc).

ATENȚIE! *Mijlocul de transport tradițional reprezintă orice vehicul cu tracțiune animală (exemplu: sanie, trăsură) sau manuală (exemplu: barcă cu vâsle).*

c) Investiții în infrastructură la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc:

- i. construirea, modernizarea și dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice;
- ii. dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistică din spațiul rural, conectate la sistemele regionale și naționale;
- iii. amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice⁸ de utilitate publică, etc.;
- iv. investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată cu ecartament îngust, a amenajărilor complementare acestora (ex: construcții, plan înclinat, etc.), recondiționarea echipamentelor și utilajelor;
- v. investiții legate de înființarea și amenajarea de trasee tematice (ex: „drumul vinului”, al „olăritului”, al „cioplitorilor în lemn”, etc.).

CONDIȚII de înființare a Centrelor Locale de Informare și Promovare Turistică – criterii, dotări și personal

Condițiile de înființare a Centrelor Locale de Informare și Promovare Turistică – criterii, dotări și personal – vor fi descrise în mod expres în cadrul Studiului de Fezabilitate/ Memoriului Justificativ cu obligativitatea de a fi îndeplinite toate criteriile menționate mai jos.

Nedetalierea și neîndeplinirea în totalitate a acestor condiții conduce la neeligibilitatea cheltuielilor aferente înființării centrelor locale de informare.

CRITERII obligatorii pentru centrele locale de informare și promovare turistică:

- a) Sediile centrelor locale de informare și promovare turistică trebuie să fie situate în centrul localităților, pe străzi cu circulație intensă, în clădiri independente sau la parterul unor imobile cu acces facil pentru turiști.
- b) Semnalizarea centrelor locale de informare și promovare turistică se face prin panou/ firmă luminoasă cu denumirea „CENTRU LOCAL DE INFORMARE TURISTICĂ”,

⁸ În conformitate cu prevederile HG 77/ 2003 privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți.

amplasat obligatoriu la intrarea în centrul local de informare și promovare turistică, în loc vizibil.

c) Drumul spre centrele locale de informare și promovare turistică este semnalizat corespunzător prin panouri, indicatoare și alte asemenea.

d) În fața sau în imediata apropiere a centrului local de informare și promovare turistică trebuie amenajate locuri de parcare gratuită, maximum 3 locuri de parcare. În cazul în care acest lucru nu este posibil, locurile de parcare trebuie amplasate la o distanță de maximum 500 m față de centrul local de informare și promovare turistică.

e) Centrele locale de informare și promovare turistică vor fi amplasate doar în comunele care sunt identificate în secțiunea a VIII-a - zone cu resurse turistice din Planul de Amenajare a Teritoriului Național (Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a VIII- a, zone cu resurse turistice cu modificările și completările ulterioare).

- DOTĂRI tehnice:

a) 2 încăperi, din care una pentru primirea publicului (fiecare încăpere va avea între 15 și 25 mp);

b) mijloace de telecomunicație: telefon fix și fax;

c) 1 echipament hardware și software, acces la Internet;

d) instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc și antiefracție;

e) grup sanitar;

f) mijloace fixe de tipul mobilier, dotări de uz gospodăresc și protecția muncii, de bună calitate;

g) utilizarea exclusivă a spațiului pentru activitatea centrului local de informare și promovare turistică și intrare separată, cu acces facil pentru turiști;

h) materiale de informare și promovare utilizate în scopul dezvoltării și/ sau marketingului serviciilor turistice legate de turismul rural;

i) spațiu amenajat pentru expunere corespunzătoare a materialelor de promovare;

j) bază de date cu structurile de primire turistică locale și site propriu de promovare și informare, cu posibilitatea de legare la centrele naționale de promovare turistică cu acces on-line pentru colectarea și diseminarea informațiilor turistice.

Atenție: Cheltuielile privind materialele de informare și promovare vor fi eligibile prin intermediul componentei d), cu respectarea mențiunilor prevăzute în cadrul acestei componente.

Activitatea de promovare trebuie să vizeze zona turistică care include și locația solicitantului (sediul social, punctul de lucru).

- RESURSE UMANE:

a) personal calificat (minimum 2 angajați) ca agent de turism sau ghid de turism care să asigure funcționarea centrului minimum 10 ore zilnic;

d) dezvoltarea și/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural;

Elaborarea de materiale promoționale, precum prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: broșuri de prezentare, panouri de informare, hărți, planuri ale localităților, ghiduri turistice, CD-uri, DVD-uri, postere, website-uri informare și/ sau promovare.

Atenție! Investițiile eligibile pentru această componentă se rezumă la materialele promoționale enumerate anterior. Toate materialele promoționale vor fi inscripționate cu textul: „**Acest material promoțional se distribuie gratuit.**”

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr.1974/ 2006 pentru toate tipurile de acțiuni, vor fi susținute cheltuielile cu:

- achiziționarea de utilaje, echipamente, hardware, soft-uri, inclusiv achiziționarea în leasing a acestora, costurile de instalare și montaj;
- costurile generale legate de întocmirea proiectului precum: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, Studii de Fezabilitate/ Memorii Justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita unui procent de 10% din valoarea totală a proiectului, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții, în limita a 5%.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

ATENȚIE! Finalizarea proiectului FEADR presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Prin Măsura 313 **nu** sunt eligibile următoarele tipuri de cheltuieli:

1. impozite și taxe fiscale;
2. costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
3. comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
4. achiziționare de echipament second – hand;
5. investiții realizate de fermierii care au activitate de bază pescuitul și/ sau acvacultura;
6. achiziționarea cailor pentru curse și competiții;
7. cheltuieli generate de activitățile de creștere a cailor;
8. achiziționarea de teren/ clădiri;
9. achiziția de mijloace de transport pentru uz personal;
10. achiziția de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri pentru a presta servicii de transport în numele terților și de mijloace de transport pentru persoane, ca și activitate principală;
11. TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr.1698/ 2005;

IMPORTANT! TVA-ul este o cheltuială eligibilă din FEADR pentru persoana impozabilă (persoana fizică, grupul de persoane, instituția publică, persoana juridică, precum și orice entitate capabilă să desfășoare o activitate economică), care îndeplinește cumulativ condițiile:

- nu este înregistrată în **scopuri de TVA** (plătitor de TVA);
- TVA-ul este **nerecuperabil**;
- este suportat în mod **real și definitiv** de către aceasta (nu recuperează TVA-ul de la bugetul de stat sau din alte surse).

Atenție!
Nu sunt eligibile investițiile în unitățile medico-balneare și de recuperare (vezi Anexa 11), precum și investițiile din spațiul rural a căror valoare totală depășește 1,5 milioane Euro.

Atenție!
Prin această Măsură nu sunt eligibile investițiile privind achiziționarea de vehicule și ambarcațiuni autopropulsate.

ATENȚIE! Pentru beneficiarii publici care accesează Măsura 313, TVA-ul este cheltuielă neeligibilă prin FEADR, conform art. 71(3) din Regulamentul 1698/ 2005, care indică în mod explicit această categorie ca fiind exclusă de la finanțarea cheltuielilor cu TVA-ul din acest fond. Autorități ale administrației publice locale sau entități publice finanțate integral din bugetele acestora, organismele neguvernamentale nonprofit, cu personalitate juridică pentru activitatea desfășurată fără scop patrimonial, își vor putea deconta sumele necesare acoperirii plății TVA, aferentă livrărilor de bunuri, prestărilor de servicii și execuției de lucrări, finanțate integral sau parțial din contribuția financiară a Uniunii Europene și/ sau din cofinanțarea aferentă, de la bugetul de stat în conformitate cu legislația în vigoare (OUG 74/ 2009).

12. costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
13. contribuția în natură;
14. costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare, etc.;
15. costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
16. costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente.

Investițiile acestei măsuri trebuie să respecte prevederile din Hotărârea de Guvern nr. 224/ 2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare.

2.5 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

- i. Pentru **investițiile de interes public negeneratoare de profit**, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de **până la 100%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși valoarea de **200.000 Euro/ proiect**.
- ii. Pentru **investițiile generatoare de profit**, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la:

Important!
Proiectele depuse de unitățile administrative - teritoriale (comunele), asociațiile acestora și ONG-urile se încadrează în categoria proiectelor de interes public și negeneratoare de profit.

- **85%**⁹ din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși **100.000 Euro/ proiect** în cazul proiectelor de investiții în agroturism;
- **85%**¹⁰ din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși **200.000 Euro/proiect**, în cazul proiectelor de investiții în activități recreaționale;
- **50%**¹¹ din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși **200.000 Euro/ proiect** pentru alte tipuri de investiții în turismul rural.

Atenție!
Intensitatea ajutorului public nerambursabil se va aplica în funcție de regiunea în care solicitantul deține sediul social.

ATENȚIE! Costurile eligibile, reprezentând investițiile de promovare aferente componentei d, trebuie să se încadreze în limita a 10.000 Euro. Costurile eligibile reprezentând investițiile de creare site-uri web trebuie să se încadreze în limita a 5.500 Euro.

Bugetul indicativ al proiectului împreună cu planul financiar sunt exprimate în EURO.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă, etc.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/ 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1974/ 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/ 2005, cu modificările și completările ulterioare și , respectiv, ale Hotărârii Guvernului nr. 224/ 2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, cu modificările și completările ulterioare pentru demararea proiectului.

Valoarea minimă eligibilă a unui proiect este de 5.000 de Euro.

⁹ Intensitatea sprijinului public nerambursabil pentru micro-întreprinderile din regiunea București – Ilfov va fi cu 10% mai mică decât în celelalte regiuni ale țării, în conformitate cu harta regională privind ajutoarele de stat.

¹⁰ Idem 10

¹¹ Idem 10

Prevederi privind ajutorul de stat

Orice sprijin pentru investiții generatoare de profit acordat prin această măsură se va face conform Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1998/ 2006 de aplicare a art. 87 și 88 al Tratatului privind ajutorul „de minimis”, Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006 și conform prevederilor Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 567/ 2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de minimis „Sprijinirea activităților economice în vederea diversificării economiei rurale și a creșterii calității vieții în spațiul rural” cu modificările și completările ulterioare (valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de **200.000 Euro/ beneficiar**). Se vor urmări cei trei ani de la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Acest plafon se aplică indiferent de forma ajutorului „de minimis” sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de Statul Membru este finanțat în totalitate sau parțial din surse de origine comunitară.

Cumulul ajutoarelor de stat se realizează pentru toate ajutoarele primite având ca dată de referință 01 ianuarie 2007.

ATENȚIE! AJUTOARELE ACORDATE PENTRU SECTOARELE NON-AGRICOLE NU SE CUMULEAZĂ CU AJUTOARELE ACORDATE PENTRU SECTORUL PRIMAR (AGRICOL, PISCICOL ȘI FORESTIER).

ATENȚIE! APDRP va informa în scris micro-întreprinderea beneficiară în legătură cu valoarea potențială a ajutorului public nerambursabil (exprimată ca echivalent - subvenție brut) și în legătură cu caracterul de minimis al acestuia, cu referire explicită la Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/ 2006 din 15 Decembrie 2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului de instituire a Comunităților Europene, privind ajutorul „de minimis”, Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

2.6 Criteriile de selecție ale proiectului

Proiectele prin care se solicită finanțare prin FEADR sunt supuse unui sistem de selecție, în baza căruia fiecare proiect este punctat, conform următoarelor **criterii de selecție**:

Pentru componentele a) „Investiții în infrastructura de primire turistică” și b) „Investiții în activități recreaționale”:

- i. aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similare în ultimii 3 ani;
- ii. proiecte din zone cu potențial turistic ridicat, dar care nu sunt suficient dezvoltate din acest punct de vedere (vezi lista comunelor cu potențial turistic, Anexa 10 la Ghid, link www.apdrp.ro);
- iii. proiectele care prin activitatea propusă crează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți;
- iv. proiecte derulate de femei/ tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului;
- v. proiecte ce vizează activități recreaționale;
- vi. proiecte care au în componență și investiții de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfășurării activității turistice;
- vii. proiecte care prevăd, prin activitatea propusă, păstrarea și promovarea culturii tradiționale;
- viii. proiecte de investiții în agroturism.

Pentru componentele c) „Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.” **și d)** „Dezvoltarea și/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural”:

- proiecte incluse într-o strategie de promovare la nivel național/ regional/ județean sau local (de tip LEADER);
- proiecte care acoperă o zonă omogenă alcătuită din cel puțin 3 comune și în care există minimum 15 acțiuni/ investiții de turism;
- proiecte care contribuie la promovarea tradițiilor culturale.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos.

Investițiile suportate din cheltuieli neeligibile nu sunt luate în considerare în scorarea criteriilor de selecție.

Sistemul de punctare este următorul:

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj
Pentru componentele a) Investiții în infrastructura de primire turistică și b) Investiții în activități recreaționale		
1	<p>Aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similare în ultimii 3 ani.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza verificării Cererii de Finanțare – Secțiunea C – Finanțări nerambursabile – solicitate și/ sau obținute, a bazelor de date FEADR/ SAPARD și/ sau documentul 11.</p> <p>Se va puncta criteriul dacă perioada de timp dintre data ultimei plăți efectuate pentru investiția similară și data depunerii prezentului proiect este mai mare de 3 ani.</p> <p>Se punctează criteriul automat dacă solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiții similare în ultimii 3 ani.</p>	5
2	<p>Proiecte din zone cu potențial turistic ridicat, dar care nu sunt suficient dezvoltate din acest punct de vedere.</p> <p>Verificarea acestui criteriu se va face pe baza Anexei 10 – Lista comunelor cu potențial turistic. Această anexă a fost întocmită în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală) http://www.mdr.ro/studii-de-fundamentare-privind-patn-sectiunea-a-vi-a-zone-cu-resurse-turistice</p>	Max.25
	<p>– în cazul UAT-urilor cu Concentrare mare de resurse turistice (Cmrt) punctajul va fi de max. 15 puncte.</p> <p>Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul:</p> <p>$Cmrt * 15 / Punctaj\ max.\ Cmrt = punctaj\ final\ (cu\ două\ zecimale)$. Notă: Punctajul maxim al Cmrt conform Anexei 10 este de 45 de puncte.</p>	15
	<p>- în cazul UAT-urilor cu Concentrare foarte mare de resurse turistice (Cfmrt) punctajul va fi de max. 25 puncte.</p> <p>Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul:</p> <p>$Cfmrt * 25 / Punctaj\ max.\ Cfmrt = punctaj\ final\ (cu\ două\ zecimale)$.</p> <p>Notă: Punctajul maxim al Cfmrt conform Anexei 10 este de 56,40 de puncte.</p>	25
3	<p>Proiectele care prin activitatea propusă crează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți (valoarea de 25.000 Euro</p>	5

	<p>investiții în funcție de tipul și data înființării solicitantului).</p> <p>Pentru micro-întreprinderile de tip start-up-uri, cât și pentru micro-întreprinderile în funcțiune, punctarea acestui criteriu se va face prin crearea cel puțin a unui loc de muncă raportat la 25.000 euro.</p> <p>Formula:</p> <p>dacă valoare ajutor nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create ≤ 25.000 Euro, proiectul primește punctaj, dacă valoare ajutor nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create > 25.000 Euro, proiectul nu primește punctaj.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza analizei datelor din Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ (punctul 7.2 din Studiul de Fezabilitate completat de solicitanții privați și punctul 3.2 pentru solicitanții care completează Memoriul Justificativ) și pe baza formulelor de calcul prezentate.</p>	
4	<p>Proiecte derulate de femei/ tineri cu vârsta de până în 40 de ani la data depunerii proiectului.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza verificării actului de identitate, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ persoană fizică sau persoană fizică autorizată (PFA), cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului; ➤ societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului; ➤ întreprindere individuală, titularul – întreprinzător persoană fizică cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului. <p>În cazul proiectelor promovate de femei și care se regăsesc în formele de organizare și în condițiile menționate anterior se acordă punctaj la acest criteriu, indiferent de vârsta acesteia la data depunerii Cererii de Finanțare.</p>	5
5	<p>Proiecte de investiții în activități recreaționale.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă proiectul prevede în cadrul SF/ MJ investiții de tipul celor din componenta b, investiții private în infrastructura de agrement.</p> <p>Pentru proiectele combinate, criteriul va fi punctat, dacă investițiile aferente activităților recreaționale reprezintă componenta majoritară din punct de vedere valoric.</p>	25
6	<p>Proiecte care au în componență și investiții de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfășurării activității turistice.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezentat și demonstrat în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ și cheltuielile cu investițiile de producere a energiei din surse regenerabile sunt prevăzute în devizul pe obiect, devizul general și bugetul indicativ.</p>	Max 10

	Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției pentru energie regenerabilă în valoarea totală eligibilă a proiectului.	
7	<p>Proiecte care prevăd, prin activitatea propusă, păstrarea și promovarea culturii tradiționale.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face dacă în cadrul SF/ MJ proiectul prevede, prin activitatea propusă, păstrarea și promovarea culturii tradiționale prin achiziționarea de obiecte tradiționale sau de mijloace de transport tradiționale cu tracțiune animală (ex.: sănii, trăsuri, șarete, căruțe, etc.) și/ sau dacă solicitantul prezintă precontracte încheiate cu diferiți organizatori/ prestatori pentru furnizarea de servicii cultural - tradiționale pentru turiști.</p> <p>Acestea trebuie să se încadreze în tipicul proiectului (ex.: achiziționarea de obiecte tradiționale în vederea amenajării de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau în vederea amenajării restaurantelor, achiziționarea de mijloace de transport tradiționale – sănii, trăsuri, șarete, căruțe etc.).</p> <p>În cazul în care, prin proiect, se prevede achiziționarea de obiecte tradiționale/ mijloace de transport tradiționale, solicitantul va completa declarația pe proprie răspundere din Secțiunea F a Cererii de Finanțare.</p> <p>Declarația pe propria răspundere trebuie să conțină obligația solicitantului de a cumpăra obiecte tradiționale/ mijloace de transport tradiționale numai de la meșteri care dețin unul din documentele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cartea de meșteșugar; - declarație de notorietate cu privire la abilitatea de a desfășura activități tradiționale artizanale (eliberată de primarul localității, în mod gratuit). 	5
8	<p>Proiecte de investiții în agroturism. Punctarea acestui criteriu se va face dacă în cadrul SF/ MJ proiectul prevede investiții în structuri de primire turistică (pensiuni agro- turistice).</p> <p>Pentru proiectele combinate, criteriul va fi punctat, dacă investițiile aferente agroturismului reprezintă componenta majoritară din punct de vedere valoric.</p>	20
	TOTAL	100
<i>Pentru componentele a) și b), punctajul minim realizat va fi de 20 puncte</i>		
<i>Pentru componentele c) Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.”și d) Dezvoltarea și/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural</i>		
1.	<p>Proiecte incluse într-o strategie de promovare la nivel național/ regional/ județean sau local (de tip LEADER).</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va realiza astfel:</p>	Max.50

	<p>a. proiectul este inclus într-o strategie județeană/ locală (de tip LEADER)</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face dacă solicitantul demonstrează în SF/ MJ că proiectul face parte dintr-o strategie județeană aprobată printr-o hotărâre a Consiliului Județean, respectiv dintr-o strategie locală (de tip Leader) a unui GAL autorizat.</p> <p>Solicitantul va prezenta documentele care atestă aspectele anterior menționate.</p>	30
	<p>b. proiectul vizează investiții și/ sau promovează ariile naturale protejate (parcuri naționale, rezervații naturale, etc)</p> <p>Proiectul este punctat dacă îndeplinește simultan următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectiva arie trebuie să fie situată parțial sau total pe raza teritorial - administrativă a comunei/ comunelor vizate prin proiect; - în SF/ MJ sunt prevăzute investiții și/ sau activități de promovare în ariile naturale protejate; - solicitantul prezintă un protocol de colaborare cu administrația respectivei arii naturale protejate care să prevadă promovarea acestuia pe durata de monitorizare a proiectului. <p>Notă: Ariile naturale protejate sunt constituite în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.</p> <p>Solicitantul va prezenta documentul care atestă instituirea regimului arie protejată, conform legislației menționate.</p>	50
2.	<p>Proiectele care acoperă o zonă omogenă alcătuită din cel puțin 3 comune și în care există minimum 15 acțiuni/ investiții de turism.</p> <p>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza adeverințelor eliberate de către primăriile din zona omogenă respectivă, documentul 20 din lista documentelor justificative și pe baza analizei Studiului de Fezabilitate/ Memoriului Justificativ (descrierea proiectului).</p> <p>Acțiunile și investițiile în turism ce se regasesc în zona omogenă vizează structuri de primire turistică, obiective naturale și culturale, activități recreaționale, evenimente specific locale etc.</p> <p>O zonă omogenă poate face obiectul unui singur proiect, iar cele minimum 15 acțiuni/ investiții trebuie să fie dispersate pe întreaga suprafață a zonei omogene.</p>	40

3.	Proiecte care contribuie la promovarea tradițiilor culturale. Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezentat și demonstrat în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ (descrierea proiectului). Promovarea tradițiilor culturale are în vedere organizarea sau facilitarea accesului turiștilor la evenimente, festivaluri culturale tradiționale, serbări pastorale, folclorice, viticole, vizitarea unor ateliere meșteșugărești și expoziții de obiecte tradiționale, etc. prin acțiuni de promovare și informare.	10
	TOTAL	100
<i>Pentru componentele c) și d) punctajul minim realizat va fi de 20 puncte</i>		

ATENȚIE: Asocierea forțată a investițiilor care vizează componenta b (piscine, centre de închirieri articole sportive, etc.) cu achiziționarea de obiecte tradiționale (de genul: ștergare, rogojini, cergi, etc.) se consideră conform **prevederilor art. 4 alin.8 din Reg. CE nr. 65/ 2011** creare de condiții artificiale, în vederea obținerii de punctaj în cadrul criteriului de selecție 7.

Pentru proiectele care combină acțiuni din mai multe componente se aplică criteriile de selecție aferente componentei dominante.

Selecția se desfășoară distinct pentru fiecare din cele patru componente ale măsurii în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, cu încadrarea în punctajul stabilit pentru pragul minim (atunci când este cazul) și în suma alocată pe sesiune.

Criterii de departajare a proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal.

Departajarea **proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal**, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare.

Dacă, după aplicarea criteriilor de departajare, vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare, toate aceste proiecte vor primi finanțare.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU ÎNCURAJAREA ACTIVITĂȚILOR TURISTICE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor efectuate** în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant poate depune în același timp mai multe proiecte pentru măsuri diferite din PNDR pentru a fi cofinanțate prin FEADR.

ATENȚIE! *Un beneficiar poate aplica pentru unul sau mai multe proiecte pe întreaga perioadă de programare (2007-2013) în cadrul Măsurii 313, însă depunerea unui alt proiect FEADR este condiționată de finalizarea investiției începute anterior, iar cumulul ajutorului public nerambursabil acordat unui beneficiar nu va trebui să depășească **200.000 Euro pe o perioadă de până la 3 ani fiscali, indiferent de forma sprijinului financiar** (subvenții, credite cu dobândă preferențială, etc).*

Cei 3 ani fiscali vor fi luați în calcul începând cu data depunerii Cererii de Finanțare. Cumulul ajutoarelor de stat se realizează pentru toate ajutoarele primite având ca dată de referință 01 ianuarie 2007.

ATENȚIE! *Acționarii majoritari ai unei societăți comerciale nu pot avea mai multe proiecte în derulare, în același timp și pentru aceleași tipuri de investiții, în cadrul Măsurii 313.*

Precizări referitoare la noțiunea de ACȚIONAR MAJORITAR:

O persoană fizică/ juridică care este acționar/ asociat majoritar în sensul majorității absolute (reprezintă mai mult de jumătate plus unu din totalul acțiunilor/ părților sociale) din punct de vedere al acțiunilor/ părților sociale în două sau mai multe societăți nu poate solicita fonduri FEADR, în același timp și în cadrul aceleași măsuri, decât în cadrul unei singure societăți.

Atenție! *În conformitate cu prevederile art. 4 alin. 8 din Regulamentul Comisiei (CE) nr. 65/ 2011 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/ 2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a eco - condiționalității în ceea ce privește măsurile de sprijin pentru dezvoltarea rurală, **nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar**".*

3.1 **Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare**

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/ sau înlocuirea documentelor.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, la adresa www.apdrp.ro

ATENȚIE! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

NOTA

Este necesar să se respecte formatul standard al anexei „Indicatori de monitorizare” care face parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acesteia. Se vor completa numai indicatorii solicitați (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori care nu sunt incluși în tabelul prezentat). Completarea tuturor indicatorilor solicitați în conformitate cu cele prezentate în Cererea de Finanțare este obligatorie.

3.1.1 **Completarea Cererii de Finanțare**

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată, etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la..... până la.....)
----------	---------------------	--------------------------------------

Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

La întocmirea Cererii de Finanțare se va utiliza cursul de schimb EURO – RON publicat pe pagina web a Băncii Central Europene (www.ecb.int), la următoarea secțiune:

<http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html> – la data întocmirii Studiului de Fezabilitate/ Memoriului Justificativ.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans pentru demararea proiectului.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de Finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR și cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

3.1.2 Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de Finanțare).

Originalul și o copie a Cererii de Finanțare, împreună cu formatul electronic (CD) și cu documentele în original (pentru care a atașat copii) **se depun la** Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (OJPDRP) al județului unde are loc implementarea proiectului.

Fiecare exemplar din Cererea de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/ sau înlocuirea documentelor. Opisul va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta ștampila solicitantului (semnătura, în cazul persoanelor fizice).

Important! Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a Studiului de Fezabilitate/ documentației de avizare pentru lucrări de intervenții, ca și a tuturor documentelor atașate Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conform listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de Finanțare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului (paginare, mențiunea „copie conform cu originalul” etc.), înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

Denumirile fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la Oficiul Județean pe raza căruia investiția este predominantă din punct de vedere valoric.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către responsabilul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în original) al responsabilului legal, la OJPDRP, înaintea datei limită care figurează în licitația de proiecte.

Solicitantul trebuie să depună Cererea de Finanțare împreună cu toate anexele completate, în 2 exemplare (1 original și 1 copie). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii). Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului Cererii de Finanțare, în afara celor 2 exemplare pe care le depune.

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), copiile se vor confrunța cu originalul de către expertul care realizează conformitatea, va face mențiunea „Conform cu originalul”, datează și semnează.

3.1.3 Verificarea dosarului Cererii de Finanțare

1. VERIFICAREA CONFORMITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de Finanțare:

- dacă este corect completată;
- dacă este prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic;

- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în două exemplare: un original și o copie, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

În cazul în care expertul verficator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare, care sunt descoperite de experții verficatori ai SVCF-OJPDRP, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare.

Necompletarea unui câmp din Cererea de Finanțare nu este considerată eroare de formă.

Solicitantul este invitat să revină la sediul OJPDRP după evaluarea conformității (în aceeași zi) pentru a fi înștiințat dacă Cererea de Finanțare este conformă sau, în caz contrar, i se explică cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru aceeași licitație de proiecte.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepune în aceeași sesiune de depunere a proiectelor de investiții.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de Finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de Finanțare este declarată conformă.

Dacă Cererea de Finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

2. VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea criteriilor de eligibilitate se efectuează de către:

- OJPDRP pentru Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați/ publici fără lucrări de construcții și/ sau montaj;

- CRPDRP pentru Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați/ publici cu lucrări de construcții și/ sau montaj;
- APDRP – nivel central – pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate și de selecție;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant.

Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ informații copiate identic din alte proiecte similare, se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare **sau neeligibilitatea**, în cazul în care nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

ATENȚIE! Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare, dacă pe parcursul verificărilor și implementării proiectului se constată de către APDRP că este necesar.

La verificarea eligibilității la nivel OJPDRP și CRPDRP în situația în care sunt criterii de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, expertul evaluator poate cere informații suplimentare doar în următoarele cazuri:

1. în cazul în care unul din documentele tehnice (Studiul de Fezabilitate, Memoriul Justificativ) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lor ori față de cele menționate în Cererea de Finanțare. În caz de suspiciune, se poate solicita extras de Carte funciară pentru documentele care atestă dreptul de proprietate.
2. Când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între APDRP și instituțiile respective.

3. În cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/ neeligibile nu este făcută corect.

Nu sunt permise atât cheltuieli eligibile, cât și cheltuieli neeligibile în cadrul cap. 4.1 Construcții și instalații, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care sunt neeligibile.

În cazul Cererilor de Finanțare verificate prin sondaj la APDRP – nivel central, informațiile suplimentare se vor cere **numai** pentru pct.1 și pct.3.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare”, Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Verificarea pe teren se realizează de către:

- OJPDRP – pentru Cererile de Finanțare depuse de către beneficiarii privați/ publici;
- APDRP – nivel central - pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate, pe baza documentelor, (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj.

4. SELECȚIA PROIECTELOR

Măsura va beneficia de o alocare financiară anuală. Alocarea financiară publică a măsurii și numărul maxim al sesiunilor de depunere și evaluare a proiectelor ce pot avea loc anual, este stabilit de Comitetul de Monitorizare. **Pentru fiecare sesiune se face un ANUNȚ DE LANSARE A SESIUNII DE DEPUNERE A PROIECTELOR, în care se vor prezenta suma și durata acestora.**

Alocarea financiară publică a măsurii, este împărțită în funcție de anvelopa financiară astfel:

Componente	Anvelopă financiară
a) investiții în infrastructura de primire turistică;	65%
b) investiții în activități recreaționale;	17%
c) investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;	15%
d) dezvoltarea și/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.	3%

În cazul proiectelor combinate, (care prevăd tipuri de investiții din mai multe componente) finanțarea acestora va fi acoperită din anvelopa financiară a componentei dominante.

Autoritatea de Management, în consultare cu Comitetul de Monitorizare, a stabilit înaintea lansării depunerii de proiecte, sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție (vezi subcapitolul 2.5), precum și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal.

APDRP va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi și aproba Raportul de evaluare. Solicitanții, după consultarea Raportului de evaluare, au posibilitatea de a depune contestații.

Contestațiile vor putea fi depuse la OJPDRP unde a fost depus proiectul, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării, dar nu mai mult de 12 zile lucrătoare de la afișarea pe site a Raportului de evaluare. Contestația depusă trebuie să fie însoțită de Notificare și de documente justificative.

Contestațiile se soluționează de către o comisie constituită la nivelul MADR, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, formată din reprezentanți ai MADR și APDRP.

Termenul pentru a răspunde contestațiilor este în conformitate cu prevederile **Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului de selecție și al Comisiei de contestații pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2007 - 2013 aprobat prin Ordinul MADR nr. 28/ 31.01.2011.**

După soluționarea contestațiilor, se va întocmi și aproba **Raportul de selecție** de către Comitetul de selecție, care va fi publicat pe site-ul www.apdrp.ro.

Comitetul de Selecție este un organism tehnic, prezidat de către Autoritatea de Management și are în componență reprezentanți ai MADR și ai APDRP. Rolul Comitetului de Selecție este

de a face propuneri către Autoritatea de Management pentru finanțarea proiectelor, după cum urmează:

- când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează sub valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție propune aprobarea pentru finanțarea proiectelor care îndeplinesc **punctajul minim**. În acest sens, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare, care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management.
- Când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează peste valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție analizează lista proiectelor eligibile cu punctajul acordat, iar selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, cu încadrarea în punctajul stabilit pentru pragul minim și în suma alocată.

Criteria de departajare a proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal

Departajarea **proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal**, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare.

Dacă, după aplicarea criteriilor de departajare, vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare, toate aceste proiecte vor primi finanțare.

După parcurgerea procedurii de selecție și după caz, a celei de departajare, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management. Acest raport va cuprinde și lista proiectelor nefinanțate.

Aprobarea directorului general al Autorității de Management reprezintă decizia finală asupra selecției proiectelor depuse și a finanțării lor.

După parcurgerea sesiunilor de depunere și de evaluare - selectare a proiectelor propuse pentru anul respectiv, în cazul în care mai rămân proiecte fără finanțare, acestea vor fi restituite potențialilor beneficiari în vederea revizuirii și reluării etapei de depunere.

ATENȚIE! Pentru Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”, **pentru componentele a) și b), punctajul minim realizat va fi de 20 puncte, sub care niciun proiect nu va fi finanțat, iar pentru componentele c) și d) punctajul minim realizat va fi de 20 puncte, sub care niciun proiect nu va fi finanțat.**

3.2 Contractarea fondurilor

După primirea Raportului de selecție în care sunt incluse proiectele aprobate pentru a fi finanțate, APDRP notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție a Cererii de Finanțare în vederea contractării.

În termen de 15 zile lucrătoare sau 30 de zile lucrătoare, în cazul persoanelor fizice neautorizate de la data primirii notificării, Beneficiarul trebuie să se prezinte la sediul Centrului Regional de care aparține, pentru semnarea contractului de finanțare. Se recomandă consultarea textului integral al Contractului de Finanțare (Anexa 5 la prezentul ghid) vezi www.apdrp.ro.

ATENȚIE! În termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii notificării, persoanele fizice neautorizate au obligația de a transmite documentul/ documentele care certifică dreptul de funcționare, pentru semnarea contractului de finanțare.

În cazul în care Beneficiarul nu se prezintă în termenul din Notificare și nu depune documentele obligatorii invocate în conținutul Notificării, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar.

ATENȚIE! Termenul de 30 de zile lucrătoare, calculat de la data confirmării de primire a Notificării de selecție, nu poate fi prelungit!

ATENȚIE! Când solicitantul prezintă, la depunerea Cererii de finanțare, numai dovada (Decizia etapei de evaluare inițială) că a inițiat procedura de obținere a acordului de mediu, după verificarea eligibilității și selectarea proiectului, acesta nu se contractează până la depunerea acordului de mediu la sediul Autorității Contractante.

Durata maximă în care proiectul rămâne în așteptare este de 3 luni, în cazul în care proiectul nu necesită studiul de impact sau de 6 luni, în cazul în care proiectul necesită studiul de impact, după data notificării de selectare a proiectului.

În caz de neprezentare în termenele invocate în Notificarea de selecție respectiv, de 3 sau 6 luni, a documentelor de către Beneficiar, sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele APDRP cu debite sau nereguli, Agenția își rezervă dreptul de a nu semna Contractul de finanțare.

ATENȚIE! Persoanele fizice vor fi acceptate ca potențiali beneficiari dacă se angajează să se autorizeze cu un statut minim de persoane fizice autorizate și să funcționeze ca micro-întreprinderi, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii notificării

privind selectarea Cererii de Finanțare. Angajamentul se atașează Cererii de Finanțare și va preciza că, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii Notificării de selecție, solicitantul va prezenta Certificatul de înregistrare la Oficiul Registrului Comerțului, precum și Autorizația privind constituirea ca persoană fizică autorizată conform OUG 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

În caz de neprezentare în termen a documentelor, Agenția își rezervă dreptul de a nu semna Contractul de Finanțare.

ATENȚIE! Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maximum 3 ani pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții și/ sau montaj și de maximum 2 ani, pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi. În condițiile nerespectării duratei maxime de execuție a Contractului de Finanțare, beneficiarului i se va aplica o penalizare de 2% aplicată la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit pentru fiecare an de execuție prelungit, pe care o achită în maximum 10 zile lucrătoare de la data primirii notificării de acceptare a modificării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul are obligația de a achita penalizarea în procentul prevăzut mai sus în contul Autorității Contractante.

Beneficiarul poate efectua modificări bugetare, dacă acestea nu afectează scopul principal al proiectului și investiția inițială, iar modificarea se limitează la redistribuirea a maximum 10% din suma inițială alocată cheltuielilor eligibile, între capitolele bugetare, fără a se modifica valoarea totală eligibilă a proiectului.

Beneficiarul transmite la APDRP bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcut, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia fără a fi necesară încheierea unui act adițional la Contractul de Finanțare.

Până la data semnării Contractului de finanțare încheiat cu APDRP beneficiarul trebuie să informeze asupra oricărei forme de ajutor de stat, inclusiv asupra altor ajutoare obținute potrivit regulii „de minimis” pentru aceleași costuri eligibile ale proiectului, conform declarației din Anexa 4.3.

Plafonul maxim al ajutorului pe care îl poate primi un beneficiar al acestei măsuri pentru aceleași costuri eligibile nu poate depăși 200.000 de euro pe o perioadă de 3 ani fiscali.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, APDRP poate să acorde un avans de maximum 50 % din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul public poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea APDRP pentru toată procedura de achiziții.

Beneficiarul privat poate primi avansul numai după primirea avizului favorabil din partea APDRP pentru procedura de achiziții prioritar majoritară.

Pentru plata în avans a cheltuielilor eligibile nerambursabile, beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans, în procent de 110%, eliberată de către o instituție financiar - bancară sau nebancară.

Pentru solicitanții publici, scrisorile de garanție pot fi emise atât de instituții financiar - bancare cât și nebancare, respectiv Fondul de Garantare a Creditului Rural - S.A. și Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii - S.A.

Garanția financiară se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului. Scrisoarea de garanție bancară trebuie să acopere durata de execuție a contractelor, durată ce cuprinde durata de realizare a investiției și implementarea proiectului (inclusiv derularea procedurii de achiziții), la care se adaugă termenul maxim de 90 de zile calendaristice pentru efectuarea ultimei plăți.

Avansul se justifică de către beneficiar pe bază de documente justificative conform cerințelor APDRP prezentate în Instrucțiunile de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare.

Beneficiarul care a **încasat** de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei inițiale de execuție, este obligat ca, înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului, să depună la Autoritatea Contractantă documentul bancar prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară, care să acopere toată perioada solicitată la prelungire.

Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN S.A. oferă un instrument financiar care permite accesul investitorilor la credite și alte instrumente de finanțare, care pot fi obținute pentru

asigurarea finanțării necesare realizării proiectelor prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2007 - 2013. Suma alocată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru garantarea creditelor pentru investiții în sectorul neagrícola este de 30.000.000 de euro (Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”, Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”).

Suma Garantată de FGCR – IFN S.A reprezintă **maximum 80%** din valoarea creditelor/ scrisorilor de confort acordate/ emise de instituțiile de creditare în scopul asigurării cofinanțării proiectelor de investiții realizate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, respectiv Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală. Informații suplimentare despre documentele necesare pentru obținerea garanției FGCR – IFN S.A se pot obține consultând site-ul www.fgcr.ro.

3.3 Achizițiile

Beneficiarul are posibilitatea să demareze procedura de achiziții începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, având în vedere condiționarea semnării Contractului de Finanțare de documentele obligatorii pe care trebuie să le depună la Autoritatea Contractantă.

Beneficiarul privat este obligat să depună la OJPDRP, dosarele de achiziții, în maximum 3 luni - pentru achiziții simple, sau la CRPDRP - Serviciul Achiziții în maximum 4 luni – Proiectul Tehnic și cel puțin un Dosar de achiziții (ex.: Dosar achiziții prestări servicii), pentru achiziții care prevăd construcții și/ sau montaj, de la semnarea Contractului de Finanțare.

Durata aferentă derulării procedurii de achiziții, de maximum 3 luni, respectiv de maximum 4 luni, se calculează de la data intrării în vigoare a Contractului de Finanțare.

Beneficiarul care aplică legislația de achiziții publice este obligat să depună la CRPDRP documentația de achiziții.

Beneficiarul care aplică legislația de achiziții publice, este obligat să finalizeze în maximum 12 luni de la semnarea Contractului de Finanțare toate procedurile de achiziții publice, inclusiv avizarea acestora.

Durata aferentă derulării procedurii de achiziții, de maximum 12 luni, se calculează de la data intrării în vigoare a Contractului de Finanțare.

ATENȚIE! La solicitarea expresă a unui beneficiar de cofinanțare din FEADR, cu privire la furnizorii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, APDRP poate, după o verificare prealabilă, să includă informațiile despre acești furnizori în Lista furnizorilor care nu-și respectă obligațiile contractuale față de beneficiarii cofinanțării din FEADR.

Lista furnizorilor care nu-și respectă obligațiile contractuale față de beneficiarii cofinanțării din FEADR va putea fi consultată pe site-ul oficial al APDRP.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

- existența unor legături între structurile acționariatului beneficiarului și ofertanți;
- membrii comisiei de evaluare (conform declarației de confidențialitate și imparțialitate) dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți sau fac parte din consiliul de administrație/ organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți sau subcontractanți ;
- deținerea de către una din firmele participante a pachetului majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru același tip de achiziție.

Nerespectarea instrucțiunilor privind achizițiile private și publice, de către beneficiarii FEADR, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau produse.

Pe parcursul întregului proces de achiziție, la adoptarea oricăror decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- Nediscriminarea;
- Tratatul egal;
- Recunoașterea reciprocă;
- Transparența;
- Proportionalitatea;
- Eficiența utilizării fondurilor;
- Asumarea răspunderii.

Beneficiarul trebuie să depună la OJPDRP Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maximum 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

3.4 Plata

Dosarul Cererii de Plată se depune de beneficiar la Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, în două exemplare pe suport de hârtie, la care atașează pe suport magnetic, documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe site-ul APDRP www.apdrp.ro.

Termenul de rambursare a cheltuielilor eligibile aferente unui dosar al cererii de plată este de maximum 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat **să nu înstrăineze și/ sau să nu modifice proiectul pe o perioadă de 5 ani** de la data semnării Contractului de Finanțare.

* * *

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de Finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

Nr. crt	Denumire Document	Exemplar original	Exemplar copie	Prezentarea originalelor la depunerea proiectului
1.	<p>a. Studiu de fezabilitate/ Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții (unde este cazul) întocmit/ actualizat conform conținutului cadru și metodologiei stipulate în HG nr. 28/09.01.2008 pentru solicitanții publici și pentru ONG-uri, însoțit de Aviz tehnic emis de Inspectoratul de Stat în Construcții, pentru toate acțiunile din cadrul proiectului depus de solicitanți Comune și ADI-uri;</p> <p>sau</p> <p>Studiu de Fezabilitate, pentru proiecte cu lucrări de construcții și/ sau montaj, întocmit conform conținutului cadru pentru solicitanții privați așa cum este prezentat în anexa la Ghidul Solicitantului.</p> <p>ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente, se atașează la Studiul de Fezabilitate Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.</p>	Original	Copie*	Nu este cazul
	<p>b. Memoriul Justificativ pentru proiecte care nu prevăd lucrări de construcții și/ sau montaj, (pentru privați sau pentru publici, după caz, conform modelului care este anexat la Ghidul Solicitantului).</p>			
2.	2. Situațiile financiare (bilanț formularul	Copie	Copie	DA

* Pentru documentele „copie” se solicită și originalul documentului pentru a se verifica concordanța copiei cu originalul.

	<p>10, cont de profit și pierderi formularul 20 și formularele 30 și 40) precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară/ însoțite de confirmarea de depunere (cu sumele de control) la Oficiul Registrului Comerțului în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să nu fie negativ. Excepție fac solicitanții care nu au înregistrat venituri din exploatare.</p> <p>sau <i>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:</i></p> <p>Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară/ însoțită de confirmarea de depunere emisă de Oficiul Registrului Comerțului în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ;</p> <p>sau</p> <p>Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară/ însoțită de confirmarea de depunere emisă de Oficiul Registrului Comerțului, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.</p> <p>sau</p> <p>Situațiile financiare (bilanț formularul 10, cont de profit și pierderi formularul 20, formularele 30 și 40) prin care dovedesc că nu au înregistrat venituri din exploatare.</p> <p>Se vor prezenta situațiile financiare pentru anii n, n-1 și n-2, unde n este anul anterior depunerii Cererii de Finanțare (pentru verificarea încadrării în categoria firmelor în dificultate).</p>			
3.	<p>3.1 Certificat de urbanism/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit , dacă este cazul, de actul de transfer a drepturilor și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare, conform modelului din Ghid.</p> <p>și</p>	Copie	Copie	DA
	<p>3.2. Avizul faza SF privind respectarea criteriului de încadrare în specificul arhitectural local eliberat de filialele teritoriale ale Ordinului</p>	Copie	Copie	DA

	Arhitecților din România, cu privire la atestarea respectării criteriului de încadrare în arhitectura specifică locală (conform Anexei 13 din Ghidul Solicitantului).			
4.	4.1 Pentru comune și ADI-uri Inventarul domeniului public/ privat întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia (în cazul în care clădirea/ terenul este inclus în domeniul public/ privat al comunei); și/sau	Copie	Copie	DA
	Inventarul domeniului public/ privat întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia pentru terenul pe care se realizează investiția, însoțit de acordul autorității deținătoare (în cazul în care terenul este inclus în domeniul public/ privat sau administrarea unei autorități publice locale, alta decât solicitantul), dacă este cazul. În situația în care în Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României, au survenit modificări și/ sau completări , solicitantul trebuie să depună și:	Copie	Copie	DA
	Hotărârea consiliului local privind aprobarea modificărilor la inventar, în sensul includerii în domeniul public sau detalierii poziției globale existente, cu respectarea prevederilor art. 115, alin (7) din Legea nr. 215/ 2001, a administrației publice locale, adică să fi fost supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii. și /sau			
	Avizul/ acordul administratorului/ proprietarului terenului aparținând domeniului public/ privat, altul decât cel administrat de primărie, dacă este cazul. și/ sau	Copie	Copie	DA
	Document ce atestă proprietatea asupra terenului pentru domeniul privat al comunei și/ sau alt document încheiat la notariat, care să certifice dreptul de folosință al terenului: contract de închiriere, comodat, concesiune, (alte tipuri de folosință conform legii) pentru	Copie	Copie	DA

terenul pe care se va realiza investiția , pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare.			
Pentru ONG/ Micro-întreprinderi/ Persoane fizice 4.2 Document care atestă dreptul de proprietate asupra clădirii sau Contract de concesiune pentru clădirea unde va fi realizată investiția, pe o durată de minimum 10 ani de la depunerea Cererii de Finanțare. Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concendent care conține: -situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.	Copie	Copie	DA
Document care atestă dreptul de proprietate asupra terenului sau	Copie	Copie	DA
Contract de concesiune pentru terenul pe care va fi amplasată construcția, pe o durată de minimum 10 ani de la depunerea Cererii de Finanțare. Contractul de concesiune va fi însoțit de adresa emisă de concendent care conține: - situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze; - suprafața concesionată la zi – dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces sau alt document încheiat la notariat, care să certifice dreptul de folosință al terenului: contract de închiriere, de comodat, (alte tipuri de folosință conform legii) pentru terenul pe care se va realiza investiția , pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii Cererii de Finanțare. Pentru construcțiile definitive , solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul real principal (drept de	Copie	Copie	DA

	<p>proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute) dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, contract de suprafață, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească/ contract de concesiune, definite conform Legii nr.50/1991, modificată și completată, asupra terenului pe care urmează a se realiza investiția.</p> <p>Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/ 1991, modificată și completată, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului.</p> <p>sau</p> <p>4.3 Document încheiat la notariat care să certifice dreptul de folosință asupra clădirii unde se va realiza investiția (contract de comodat, închiriere), în conformitate cu legislația în vigoare, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii Cererii de Finanțare (doar pentru investițiile aferente componentelor b, c și d).</p> <p>Contractul de comodat sau de închiriere trebuie însoțit de extras de carte funciară, pentru imobilul care face obiectul finanțării.</p> <p>Atenție! Aceste documente sunt valabile în condițiile în care este asigurată funcționarea independentă a investiției (spațiul este destinat exclusiv pentru funcționarea acestor activități).</p> <p>Atenție! În cazul clădirilor pentru care solicitantul prezintă contract de închiriere sau de comodat, sunt cheltuieli eligibile doar investițiile realizate pentru dotarea cu echipamente a acestora.</p>			
5.	<p>Clasarea notificării sau Decizia etapei de evaluare inițială sau Decizia etapei de încadrare sau Acord de mediu/ Aviz Natura 2000 pentru ariile naturale protejate, eliberate de Autoritatea competentă pentru protecția mediului.</p>	Copie	Copie	DA

6.	6.1. Avizul sanitar privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică. sau	Copie	Copie	DA
	Notificare privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică. sau	Copie	Copie	DA
	Notificare că investiția nu face obiectul evaluării condițiilor de igienă și sănătate publică.	Copie	Copie	DA
	6.2 Notificare, care să certifice conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar - veterinar și că prin realizarea investiției în conformitate cu proiectul verificat de DSVSA județeană, respectiv a municipiului București, unitatea va fi în concordanță cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar - veterinar și pentru siguranța alimentelor.	Copie	Copie	DA
7.	Pentru unitățile care se modernizează: 7.1 Autorizația Sanitară/ Notificarea de constatare a conformității unității cu legislația sanitară, emisă cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanțare. și/ sau	Copie	Copie	DA
	7.2 Autorizația Sanitar-veterinară/ Dovada înregistrării pentru siguranța alimentelor/ Notificare de constatare a conformității unității cu legislația sanitar - veterinară și siguranța alimentelor, emise cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanțare. și	Copie	Copie	DA
	7.3 Nota de constatare privind condițiile de mediu, emisă cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanțare.	Copie	Copie	DA
8.	8.1 Pentru comune și ADI Hotărârea Consiliului/ilor Local/e pentru instrumentarea proiectului, cu referire la următoarele puncte (<i>obligatorii</i>): <ul style="list-style-type: none"> • necesitatea și oportunitatea investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de mentenanță și gestionarea investiției, pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la data la care investiția a fost dată în exploatare; • angajamentul de a utiliza spațiul în care se 	Copie	Copie	DA

	<p>va amenaja centrul local de informare și promovare turistică exclusiv pentru activitatea acestuia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • angajamentul că va asigura personal calificat (min. 2 angajați) ca agent de turism sau ghid de turism pentru centrul local de informare și promovare turistică. 			
	<p>8.2 Pentru ONG-uri: Declarație pe propria răspundere referitoare la instrumentarea proiectului, cu referire la următoarele puncte (<i>obligatorii</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> • necesitatea și oportunitatea investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de mentenanță și gestionarea investiției, pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la data la care investiția a fost dată în exploatare; • angajamentul de a utiliza spațiul în care se va amenaja centrul local de informare și promovare turistică, exclusiv pentru activitatea acestuia; • angajamentul că va asigura personal calificat (min. 2 angajați) ca agent de turism sau ghid de turism pentru centrul local de informare și promovare turistică. 	Original	Copie	Nu este cazul
9.	9.1 Certificat de înregistrare fiscală	Copie	Copie	DA
	9.2 Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comerțului conform legislației în vigoare.	Copie	Copie	DA
	9.3 Angajamentul Persoanelor fizice prin care se obligă să se autorizeze (cu un statut minim de persoane fizice autorizate) în termen de 30 de zile lucrătoare de la data primirii notificării privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare, însoțit de Declarație pe propria răspundere că își va deschide un punct de lucru în spațiul rural, cu codul CAEN al activității pentru care solicită Finanțare, conform legislației în vigoare, pentru investițiile noi.	Original	Copie	Nu este cazul
	9.4 Pentru ONG: a) încheierea privind înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor;	Copie	Copie	DA

	<p>b) actul constitutiv (durata de funcționare a asociației trebuie să fie pe termen nedeterminat sau pe minimum 8 ani de la data depunerii Cererii de Finanțare). Sentința judecatorească de înființare și, dacă e cazul, Hotărârile/ Sentințele prin care au fost aduse modificări actelor constitutive;</p> <p>c) statutul asociației și fundației.</p>	Copie	Copie	DA
	<p>9.5. Pentru ADI-uri:</p> <p>a) Încheierea privind înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor și</p>	Copie	Copie	DA
	<p>b) Act de înființare și statutul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (durata de funcționare a asociației trebuie să fie pe termen nedeterminat sau pe minimum 8 ani de la data depunerii Cererii de Finanțare).</p> <p>9.6 Pentru Societăți cooperative de gradul 1 - meșteșugărești/ de consum, care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea/ dezvoltarea de activități ce vizează turismul rural.</p> <p>Actul constitutiv al societății cooperative de gradul 1- meșteșugărești/de consum.</p>	Copie	Copie	DA
10.	<p>10.1 Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului care specifică faptul că solicitantul are codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare, existența punctului de lucru în mediul rural (dacă este cazul) și că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/ 1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/ 2006, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>și</p> <p>pentru investițiile noi</p> <p><i>Declarație pe propria răspundere că își va deschide un punct de lucru în spațiul rural, cu codul CAEN al activității pentru care solicită finanțare, conform legislației în vigoare, înaintea ultimei plăți a ajutorului, dacă este cazul.</i></p>	Original Original	Copie Original	DA Nu este cazul
	<p>10.2 Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria microîntreprinderilor semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, anexă la Ghidul</p>	Original	Copie	Nu este cazul

	Solicitantului.			
11	Raportul asupra utilizării altor programe de finanțare nerambursabilă (obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile , costul și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului) întocmit de solicitant, pentru solicitanții care au mai beneficiat de programe de finanțare nerambursabile în ultimii 3 ani, pentru aceleași tipuri de investiții .	Original	Copie	Nu este cazul
12.	12.1. Documente de la solicitant care să dovedească capacitatea și sursele de cofinanțare ale proiectului (unul sau mai multe dintre ele emise de instituții financiar - bancare) : a) extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, în cazul cofinanțării prin surse proprii (autofinanțare) sau prin certificate de depozit nominative și dematerializate, cu o scadență mai mică sau egală cu trei luni față de data închiderii licitației de proiecte; b) extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, în cazul existenței unor surse de cofinanțare de tipul: granturi, sponsorizări, donații, însoțit de un document care să ateste sursa respectivă, emis de organizația care a acordat-o; c) extras de cont bancar și Formularul de achiziție titluri de stat, emise și vizate de bancă, în cazul cofinanțării prin titluri de stat cu o scadență mai mică sau egală de trei luni față de data închiderii licitației de proiecte; d) extrasul liniei de credit datat cu cel mult cinci zile lucrătoare față de data depunerii Cererii de Finanțare și Contractul de credit vizat de bancă, în cazul cofinanțării prin linie de credit cu o valabilitate de un an față de data lansării licitației de proiecte, deschis la o bancă; e) scrisoare de confort (certificat de confirmare de fonduri) cu o valabilitate de 120 de zile de la data emiterii.	Original	Copie	Nu este cazul

	12.2. Document de la bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale băncii/ trezoreriei și ale contului aferent proiect FEADR (denumirea, adresa băncii/ trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu APDRP.	Copie	Copie	DA
13.	13.1 Certificate de atestare fiscală , emise de către: <ul style="list-style-type: none"> • Direcția Generală a Finanțelor Publice, pentru obligațiile fiscale și sociale de plată către bugetul general consolidat al statului; • Autoritățile administrației publice locale, în raza cărora își au sediul social și/ sau punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor), pentru obligațiile de plată către bugetul local, dacă este cazul. Aceste certificate trebuie să ateste lipsa datoriilor fiscale, sociale, locale, restante.	Copie	Copie	DA
	13.2 Graficul de eșalonare a datoriilor , în cazul în care această eșalonare a fost acordată.	Copie	Copie	DA
14.	Declarație pe proprie răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria „firme în dificultate” semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea. <i>Declarația va fi dată de Microîntreprinderile cu activitate pe o perioadă mai mare de 2 ani fiscali.</i>	Original	Copie	Nu este cazul
15.	Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) pentru construcția/modernizarea, sau extinderea structurilor de primire turistică, după caz, și pentru modernizări	Copie	Copie	DA
	Declarație pe propria răspundere că modernizarea structurii de primire turistică va presupune în mod obligatoriu creșterea nivelului de confort cu cel puțin o floare/ stea.	Original	Copie	Nu este cazul
16.	Certificat de clasificare eliberat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) pentru structura de primire turistică respectivă (în cazul modernizării/ extinderii).	Copie	Copie	DA

17.	<p>Copie după diploma de studii/ certificat de formare profesională care să facă dovada deținerii, de către beneficiarul sau reprezentantul legal de proiect, de aptitudini manageriale/ de marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiența, cursuri de formare profesională absolvite – cel puțin nivel de inițiere, cursuri de calificare, etc.) (poate fi și o persoană din cadrul societății pentru care va prezenta document care să certifice poziția în societate - carte de muncă, acționar)</p> <p>sau</p> <p>Declarație pe propria răspundere care să menționeze că beneficiarul proiectului și/ sau reprezentantul legal de proiect va/ vor urma un curs de pregătire profesională, până la finalizarea proiectului, înaintea ultimei plăți a ajutorului.</p>	Copie	Copie	DA
	<p>Declarație pe propria răspundere care să menționeze că beneficiarul proiectului și/ sau reprezentantul legal de proiect va/ vor urma un curs de pregătire profesională, până la finalizarea proiectului, înaintea ultimei plăți a ajutorului.</p>	Original	Copie	Nu este cazul
18.	<p>Pentru investițiile în agroturism:</p> <p>– <u>Document</u> eliberat de Agenția de Plăți și Intervenții pentru Agricultură din care să reiasă înscrierea în registrul fermelor, pentru exploatații egale sau mai mari de 1 hectar /</p> <p>– <u>Extras din Registrul Agricol</u> emis de Primăriile locale, pentru exploatații mai mici de 1 hectar.</p>	Copie	Copie	DA
19.	<p>Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis.</p>	Original	Copie	Nu este cazul
20.	<p>Pentru investițiile din cadrul componentelor c) și d), adeverințe eliberate de primăriile din zona omogenă¹² respectivă, privind activitățile/ investițiile realizate în turism.</p>	Copie	Copie	DA
21.	<p>Hotărâre de Consiliu Județean prin care se aprobă strategia județeană, însoțită de extras care să ateste că investiția se încadrează în această strategie</p> <p>sau</p> <p>Adresă emisă de un GAL autorizat care să confirme că investiția se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală (tip LEADER)</p>	Copie	Copie	DA

¹² zonă omogenă = caracteristici comune ale unei zone din punct de vedere fizico - geografic (poziționare limitofă) / socio-economic, al specificității activităților desfășurate în zona respectivă (activitate viticolă, meșteșugărească, floricolă etc).

	<p>sau Document care atestă instituirea regimului de arie protejată (lege, Hotărâre de Guvern, Hotărâri ale Consiliilor Județene sau locale, etc.), conform OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei salbatice, cu modificările și completările ulterioare, însoțit de Protocol de colaborare pentru promovarea ariilor naturale protejate (parcuri naționale, rezervații naturale, etc.) încheiat cu administrația respectivei arii naturale protejate care să prevadă promovarea acesteia pe toată durata de funcționare a centrului.</p> <p>De asemenea, protocolul trebuie să prevadă faptul că aria naturală protejată se regăsește parțial sau total pe teritoriul comunei/ comunelor vizate de proiect. În cazul unui solicitant ADI, aria naturală protejată trebuie să se regăsească (parțial sau total) în cel puțin una din comunele ADI-ului.</p>			
22.	Precontracte încheiate cu diferiți organizatori/prestatori pentru furnizarea de servicii cultural - tradiționale pentru turiști.	Copie	Copie	DA
23.	Angajament ca la momentul finalizării investiției, beneficiarul va domicilia permanent în locația/gospodăria în care s-a înființat pensiunea agroturistică (fie în aceeași clădire, fie în clădire independentă)	Original	Copie	DA
24.	Alte documente justificative , avize (se vor specifica după caz) 1 ..... 2			

ATENȚIE! Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de Finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

Atenție!
Activitățile care fac obiectul înregistrării sanitare - veterinare corespund codurilor: CAEN 5520, 5610, 9311, 9312, 9319.

4.2 Lista formularelor disponibile pe site - ul APDRP

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

Cererea de Finanțare – Anexa 1 (document care reprezintă solicitarea completată electronic, pe care potențialul beneficiar o înaintează APDRP în vederea obținerii finanțării);
link www.apdrp.ro

Studiul de Fezabilitate – Anexa 2 (document cerut pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții - montaj); *link www.apdrp.ro*

Memoriul Justificativ – Anexa 3 (document cerut pentru proiectele care nu prevăd lucrări de construcții - montaj); *link www.apdrp.ro*

Formulare: Actele de transfer și Adresa de înștiințare (document necesar în cazul în care Certificatul de urbanism/ Documentul emis de Agenția de Protecția Mediului/ Avizul sanitar veterinar/ Avizul sanitar este/ sunt emise pe numele unei persoane fizice/ juridice diferite de solicitant).

Documente conexe Cererii de Finanțare - Anexa 4

- anexa 4.1 - Declarație de Microîntreprindere;
- anexa 4.2 - Declarație „firme în dificultate”;
- anexa 4.3 - Declarația privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis;
- anexa 4.4 - Angajamentul Persoanelor Fizice.

Contractul de Finanțare – Anexa 5 (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între APDRP și beneficiarul fondurilor nerambursabile); *link www.apdrp.ro*

Modele Formulare de Plată – Anexa 6 *link www.apdrp.ro*

Fișa Măsurii 313 – Anexa 7 *link www.apdrp.ro*

Actele normative utile – Legislație specifică FEADR Anexa 8 *link www.apdrp.ro*

Lista comunelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic – Anexa 9 *link www.apdrp.ro*

Lista comunelor cu potențial turistic ridicat – Anexa 10 *link www.apdrp.ro*

Lista unităților medico - balneare și de recuperare neeligibile din spațiul – Anexa 11
link www.apdrp.ro

Lista codurilor CAEN eligibile pentru Măsura 313 – Anexa 12 *link www.apdrp.ro*

Lista elementelor caracteristice ale tipologiilor arhitecturii specifice locale – Anexa 13
link www.apdrp.ro

Dosarul **CERERII DE PLATĂ**:

Cererea de Plată pentru avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului); *link* www.apdrp.ro.

Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care: declarația de cheltuieli, raportul de execuție, etc); *link* www.apdrp.ro.

Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată); *link* www.apdrp.ro.

Declarația de cheltuieli (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute); *link* www.apdrp.ro.

Raportul de execuție (document care prevede realizările fizice și cele financiare); *link* www.apdrp.ro.

Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă); *link* www.apdrp.ro.

Alte documente al căror format nu este elaborat de APDRP și nu pot fi furnizate de APDRP (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de Plată, publicate pe pagina de internet a APDRP www.apdrp.ro - *Investiții prin FEADR – M 313 Încurajarea activităților turistice*) *link* www.apdrp.ro.

TOATE FORMULARELE PREZENTATE, AL CĂROR FORMAT ESTE ELABORAT DE APDRP, POT FI CONSULTATE ȘI DESCĂRCATE DIRECT DE PE PAGINA DE INTERNET A APDRP (www.apdrp.ro – INVESTIȚII PRIN FEADR – M313 ÎNCURAJAREA ACTIVITĂȚILOR TURISTICE) **SAU POT FI SOLICITATE DE LA SEDIILE APDRP DIN ȚARĂ.**

De asemenea, în pagina de internet a APDRP, www.apdrp.ro, puteți consulta și descărca:

- ✓ **Actele normative utile** (*Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR*).

4.3 Dicționar

Beneficiar – persoană juridică/ persoană fizică autorizată care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu APDRP pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic, pe care potențialul beneficiar o înainteaază pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile.

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie **din surse proprii**, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară, fie din venituri provenite din sponsorizări, donații și legate¹³, etc. dovedite în condițiile legii. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este **prin credit bancar**, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

Cofinanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR; aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Eligibil – care îndeplinește criteriile și condițiile precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR.

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării.

¹³ Legate – Dispoziție testamentară; bunuri lăsate cuiva prin dispoziție testamentară.

Fișa măsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a Măsurii 313 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de APDRP.

Investiție nouă – cuprinde lucrările de construcții - montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația.

Micro-întreprindere - întreprinderea care are mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2 milioane de euro. Statutul de micro-întreprindere poate viza un beneficiar care deține cel puțin statutul de persoană fizică autorizată.

Micro-întreprindere nou înființată (start-up) – o micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii cererii de finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.

Micro-întreprindere în dificultate - în sensul prevederilor *Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate*, „firma în dificultate” este:

- a) societatea cu răspundere limitată, când se constată pierderea a mai mult de jumătate din capitalul social în ultimii 2 ani și a mai mult de un sfert din capital în ultimele 12 luni;
- b) orice întreprindere, indiferent de forma juridică, care întrunește condițiile pentru a fi supusă unei proceduri de insolvență.

Chiar în cazul în care niciuna din condițiile a), b) sau c) nu este îndeplinită, o firmă este considerată în dificultate când prezintă simultan următoarele simptome: cifra de afaceri este în scădere, înregistrează pierderi, acumulează datorii, scade fluxul de numerar.

Modernizarea – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, care se realizează pe amplasamente existente, fără modificarea destinației inițiale. Modernizările investițiilor realizate prin Programul SAPARD se

vor face fără modificarea destinației inițiale a spațiului amenajat și fără dublarea cheltuielilor efectuate.

Pilonul I al Politicii Agricole Comune (PAC) – finanțat prin Fondul European de Garantare Agricolă (FEAGA), constituie baza plăților directe și a măsurilor de piață. El este complementar **Pilonului II al PAC**, finanțat prin FEADR, care se adresează în egală măsură atât dezvoltării rurale, cât și îmbunătățirii mediului. Acțiunile implementate prin cei doi Piloni ai PAC sunt strâns legate și se completează reciproc.

Potențial beneficiar – persoană juridică/ persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu APDRP.

Politica Agricolă Comună (PAC) – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizări comune de piață.

Proiect combinat – presupune combinarea în același proiect a cel puțin 2 acțiuni diferite din cadrul aceleiași componente sau din componente diferite ale măsurii.

Reprezentantul legal – reprezentant al proiectului care depune și, în cazul în care cererea va fi selectată, semnează contractul de finanțare și care trebuie să aibă și responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății.

Valoarea eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/ sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

Valoarea totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

Zona omogenă – caracteristici comune ale unei zone din punct de vedere fizico - geografic (poziționare limitrofă)/ socio-economic/ al specificității activităților desfășurate în zona respectivă (activitate viticolă, meșteșugărească, floricolă etc).

APDRP – Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul APDRP îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar.

APIA – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură.

CRPDRP – Centrele Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, structură organizatorică la nivel regional al APDRP (la nivel național există 8 centre regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

OJPDRP – Oficiile Județene de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, structură organizatorică la nivel județean al APDRP (la nivel național există 42 de Oficii județene).

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

4.4 APDRP ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

APDRP vă stă la dispoziție de luni până vineri, între orele 8:00 și 16:00, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții APDRP vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maximum 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții APDRP nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa APDRP vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a APDRP.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, pentru soluționarea problemelor.

*APDRP, prin cele 8 Centre Regionale și cele 42 de Oficii Județene, vă poate acorda informații necesare pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră. Dacă întâmpinați greutăți în obținerea informațiilor sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene scrieți-ne. Adresa noastră este: **București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1;** reclamatii@apdrp.ro; www.apdrp.ro – Forumuri de discuții / Reclamații.*

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități, informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont de faptul că, pentru a putea demara investigațiile și pentru a aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile, precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare, puteți consulta secțiunea *Întrebări frecvente* de pe pagina de internet a APDRP (www.apdrp.ro > *Comunicare* > *Întrebări frecvente*) sau formula întrebări către Direcția Relații Publice din cadrul APDRP. Menționăm faptul că în secțiunea *Întrebări frecvente* sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.